

ReCENSies

MET BIJDAGEN VAN PETER VAN DEN BERG, JOOS VERSFELT EN JOHN VAN VLIET

In dit boek beschrijven de Vogelbescherming en SOVON alle 78 soorten die op de vorig jaar verschenen Rode Lijst zijn geplaatst. Met de soorten op die lijst gaat het niet goed, het is dan ook geen vrolijk verhaal geworden. De mooie natuurfoto's en prima vormgeving maken het de lezer makkelijker. Het boek begint met een verantwoording: waarom is het zo belangrijk om deze lijst periodiek te herzien? Daar zijn de organisaties duidelijk over. De Rode Lijst is onmisbaar als 'draaiboek voor natuurbesleid'. Het verschijnen, maar vooral verdwijnen van soorten moet een richtsnoer voor het nemen van beschermende maatregelen zijn. Het uitgebreide hoofdstuk 2 gaat in op de leefgebieden. Van acht onderscheiden landschapstypen wordt beschreven welke veranderingen zich daar voor vogels hebben voltrokken. Gelukkig laten de auteurs het daar niet bij. De behandeling van de landschappen wordt afgesloten met een overzicht van mogelijke herstelmaatregelen. Bij het onderdeel 'Kust en duin' worden de bij lezers van Duin bekende problemen in dit ecosysteem op een rijtje gezet. De afname van de dynamiek, de waterwinning en het verdwijnen van het konijn hebben de duinen voor bijvoorbeeld de tapuit nagenoeg ongeschikt gemaakt. Deze soort wordt, samen met 'duinvogels' als de blauwe kiekendief, de velduil en de graspieper, jammer genoeg besproken in het laatste deel: de Rode Lijst zelf.

Rode Lijst van de Nederlandse broedvogels, 2005. Tirion Uitgevers B.V. i.s.m. Vogelbescherming Nederland en SOVON Vogelonderzoek Nederland. ISBN 90.5210.598.7. Prijs € 19,95.

Er is al heel wat geschreven over ons grootste waddeneiland Terschelling: De vogels van T. bij voorbeeld, of De Flora van T. en De Dagvlinders van T. Er is nu een Natuurgids T. verschenen, 96 pagina's kleurendruk, 21 cm x 13,5 cm, geschreven door oud-biologieleraar Hein Strick, die al ruim dertig jaar Terschellinger is. Het boekje richt zich vooral op de bezoekers van het eiland. Die wordt in twaalf fiets-tochten en wandelingen geleid naar bijzondere plaatsen, verspreid over het eiland, en leest wat er aldaar leeft aan vogels en aan planten, van mos tot zaadplant. Maar ook paddestoelen, korstmossen, kustaanspoelsels, vispassages en diverse insecten krijgen hun plaats. Ruim honderd foto's, enkele ondermaats, vullen de tekst aan. Naast voorspelbare onderwerpen beschrijft Strick enkele eigenzinniger zaken en kijkt de geschiedenis af en toe om de hoek. Soms heel aardig, zoals de bestrijding van de bastaardsatijnrups of de tekst over het weer-boompje ofwel de zeecypres. Maar soms gaat Strick te ver, bijvoorbeeld over fungi imperfecti (te wetenschappelijk; niets zichtbaars genoemd) of over de maretak (op T. ontbrekend). De bezoeker moet op zijn tocht ook bijvoorbeeld een plantenboekje meenemen. Bij de meeste soorten ontbreekt immers een foto. Storend is het ontbreken van een register en van verwijzingen tussen foto's en bijbehorende tekst. Ook een goede kaart is onontbeerlijk, want de routebeschrijvingen zijn zeer summier.

Hein Strick, 2004. Natuurgids Terschelling. Flevodruk, Harlingen. ISBN 90 70886 57 X. Prijs € 13,50.

Een kustwandeling van Sluis tot Den Helder via de mooiste route staat beschreven in het Nederlandse Kustpad. Deze lange-afstandswandeling (LAW) staat beschreven in twee handzame boekjes: Het Deltapad en Het Hollands Kustpad. De laatste is een samenvoeging van het oorspronkelijke Visserspad en het Duin- en Polderpad. Beide boekjes hebben duidelijke topografische kaarten 1:25.000 waarop de route gemarkeerd is. Bovendien is er een routebeschrijving voor de heen- en de terugweg. Inzetjes geven je aanvullende informatie over de omgeving waar je doorheen loopt. In het Hollands Kustpad zijn ook themapagina's opgenomen met uitleg over bijvoorbeeld duinwater, strandleven en kust en kunst. In de tekst wordt vaak verwezen naar andere informatie in het boekje. Dit geeft je af en toe het idee dat je op internet aan het lezen bent, maar maakt ook nieuwsgierig naar meer informatie. Niet alle tekst is even vlot leesbaar. De laatste pagina's zijn gereserveerd voor overzichtelijke lijsten met afstandstabellen, openbaar vervoer en overnachtingadressen. Wat hier eigenlijk niet had mogen ontbreken zijn een aantal aansprekende horeca-adressen. Duits- en Engelstalige wandelaars worden tegemoet gekomen door twee pagina's uitleg en een woordenlijst. Je leert het boekje pas echt waarderen als je ermee gaat wandelen. De informatie komt steeds op het goede moment. Net als je afvraagt wat die grote harige koeien op je pad doen krijg je een hoofdstuk over grazers in de duinen. Toch is het de moeite waard om vooraf alvast te gaan lezen omdat er veel internetverwijzingen in staan. Je loopt dan wel het risico dat je helemaal niet meer gaat wandelen omdat de beleving levensecht is door de hoeveelheid sfeervolle foto's in de gidsen.

Wandelplatform-LAW, 2005. Deltapad. ISBN 90 71068 63 3. Prijs € 16,40.

Wandelplatform-LAW/NIVON, 2005. Hollands Kustpad. ISBN 90 71068 64 1. Prijs € 16,40.

Stuurgroep Avifauna Schiermonnikoog, 2005. Vogels van Schiermonnikoog; gezien, geteld, opgetekend. Uitgeverij Uniepers. ISBN 90 6825 340 9. Prijs € 29,90.

Rolf Roos, 2005. Kleine dans van zand, zee en vogels: documentaire over Schiermonnikoog (10 minuten). Cineast en bioloog Rolf Roos bood deze productie van de Stichting NatuurMedia aan Natuurmonumenten aan ter gelegenheid van haar 100-jarige bestaan. Verkrijgbaar door overmaken van € 4,50 (DVD) + € 3,50 (verzendkosten) op giro 7708188 van NatuurMedia, Amsterdam.

Provoost, S. & D. Bonte [red.], 2004. Levende duinen: een overzicht van de biodiversiteit aan de Vlaamse kust. Mededelingen van het Instituut voor Natuurbehoud 22, Brussel. ISBN 90 403 0205 7. Prijs € 25,-.

